

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
Кафедра освітології та інноваційної педагогіки
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут публічного управління
та державної служби
Кафедра публічної політики
Інститут досліджень безпеки Європейського Союзу (Франція)
Гранадський університет (Іспанія)
Жешувський університет (Республіка Польща)
Університет третього віку в Громадкі (Республіка Польща)
Європейський інститут безперервної освіти (Словацька Республіка)
Педагогічний інститут Чендуського університету (КНР)
Університет імені Неджметтіна Ербакана (Туреччина)
Державний університет в Гуарапуаві (Бразилія)

Матеріали
VI Міжнародної науково-практичної конференції

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ І СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

20–21 травня 2022 року

Харків
2022

ББК 74.58+74.20+88.40+88.840

УДК 37.013.77:[378+373.5]

П86

Редакційна колегія:

Балацинова А. Д. – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Васильєва С. О. – д-р пед. наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Ворожбіт-Горбатюк В. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Кін О. М. – д-р пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Лупаренко С. Є. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Попова О. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Рогова Т. В. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Собченко Т. М. – д-р пед. наук, доцент, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Ткачова Н. О. – д-р пед. наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Цапко А. М. – канд. пед. наук, доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Відповідальність за зміст, стилістику, орфографію та пунктуацію статей несуть автори

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол №7 від 20.07.2022 року)*

Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 20–21 травня 2022 р.) / за ред. Боярської-Хоменко А. В., Попової О. В. ; Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2022. 498 с.

У збірнику відображено психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої школи в умовах сучасних викликів. Він містить результати досліджень учених, викладачів, учителів, наукові пошуки докторантів, аспірантів, здобувачів вищої освіти з питань методології, історичного та компаративного дискурсу розвитку педагогічної науки; організаційних, дидактичних і методичних засад реалізації дистанційного та змішаного навчання; педагогічних засад інклюзивної освіти; інновацій в освіті; розвитку загальної і вищої освіти; освіти дорослих; цифрових трансформацій в публічному управлінні та адмініструванні.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, здобувачам вищих закладів освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

Твердохліб Т. С. , Мажуга А. В.	186
Педагогіка партнерства в умовах дистанційного навчання: особливості роботи класного керівника з батьками	
Ткачов С. І., Ткачова Н. О., Щєбликіна Т. А.	190
Реалізація індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти у цифровому середовищі	
Usakli H.	193
Social and Emotional Learning Deficiency Due to Internet Addiction of University Students	
Цимбал О. М.	196
Упровадження форм і методів дистанційної освіти у професійну підготовку майбутніх учителів музичного мистецтва	

ЕКЦІЯ ІІІ ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Бабиніна Ю. Р., Мельниченко М. В., Рощенко О. О.	200
Художньо-творча діяльність дітей з особливими потребами	
Біла О. О., Левицька Ю. В.	204
Застосування методики «тан-содерберг» у процесі розвитку мовлення молодших школярів із синдромом дауна	
Бойчук Ю. Д., Казачінер О. С.	207
Підготовка майбутніх фахівців до оволодіння технологіями лялько терапії	
Лебедик Л. В.	211
Вимоги до інструментарію підготовки майбутніх соціальних працівників до інклюзивної освіти	

СЕКЦІЯ ІV ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ

Бабак Г. С.	215
Нові педагогічні технології у навчанні іноземних мов	
Бай Цзішен	218
Ефективність ігрових інтерактивних технологій в освітньому процесі закладів дошкільної освіти	
Васильєва С. О., У Ді, Ян Ян, Ферлій В. К.	222
Ефективність використання інноваційних технологій навчання на уроках біології	
Григораш О. В.	225
Сутнісні характеристики інноваційної компетентності вчителя	
Дем'янчук Ю. А.	228
Використання інноваційних технологій у процесі викладання історії України в коледжах	

СЕКЦІЯ IV ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ

НОВІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Бабак Г. С.

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
м. Харків, Україна

У статті розглядається проблема пошуку нових прийомів та способів підвищення мотивації навчання іноземних мов. Розкрито суть понять «педагогічна технологія» та «СМАРТ-освіта», які здатні забезпечити високий рівень навчання, що відповідає завданням та можливостям сьогоденного світу; наводиться приклад роботи з платформою «Liveworksheets».

Ключові слова: *нові інформаційні технології, педагогічна технологія, самостійна робота, соціальні мережі, навчання, іноземні мови.*

The article deals with the problem of finding new ways and methods of increasing motivation to learn foreign languages. The definitions of the terms “Pedagogical technology” and “Smart Education” which are able to provide the high level of learning that meets the challenges and opportunities of today’s world are given; the example of working with the platform “Liveworksheets” is given.

Key words: *the latest information technology, pedagogical development, independent work, social networks, education, foreign languages.*

Останнім часом у педагогічній освіті відбуваються значні зміни, які охоплюють практично всі сторони навчального процесу. З’являються нові способи та форми навчання, за допомогою яких здійснюється навчальний процес. Усе частіше порушується питання про застосування сучасних педагогічних технологій у навчанні іноземних мов методів, які б сприяли розвитку комунікативних умінь здобувачів освіти, удосконаленню навичок письмового і усного мовлення з метою забезпечення іншомовного та міжнародного спілкування з носіями мови.

Пошук нових педагогічних технологій спричинено недостатньою мотивацією студентів вивчення іноземної мови, зокрема з труднощами засвоєння обсягу матеріалу. Проте досвід роботи у вищій школі доводить, що використання сучасних джерел та засобів збуджує у слухачів інтерес, підвищує їхню мотивацію до навчання, що і зумовлює потребу у пошуку і застосуванні нових способів, засобів технологій навчання.

Застосування сучасних педагогічних технологій у процесі навчання іноземних мов дозволяє відтворювати навчальні ситуації, допомагає доповнювати традиційні методи навчання, сприяє формуванню основних навичок іншомовного спілкування від усвідомлення можливості висловлювати думку іншою мовою до самостійного вирішення комунікативних завдань, підвищує бажання,

зацікавленість учнів по-новому поглянути на предмети, що вивчаються, розкриваючи, таким чином, їх творчі та інтелектуальні можливості, таланти [4].

Педагогічну технологію розглядаємо як сукупність прийомів, сфера педагогічного знання, що відображає характеристики глибинних процесів педагогічної діяльності, особливості їх взаємодії, управління якими забезпечує необхідну ефективність навчально-виховного процесу [1].

Основним джерелом знань є електронний, освітній Інтернет-контент, який передбачає технологічні операції у сучасному просторі, спрямовані на забезпечення зворотного зв'язку вчителів та учнів, обмін знаннями між ними. У зв'язку з цим «СМАРТ» освіта є рушійною силою розвитку освітніх систем.

«СМАРТ» освіта – це, по-перше, передбачає комплексну модернізацію всіх освітніх процесів, а також методів і технологій, що використовуються в цих процесах [2]; по-друге, «СМАРТ» освіта здатна забезпечити високий рівень навчання, що відповідає завданням та можливостям сьогоденного світу, дозволяє молодим людям пристосовуватися в умовах швидкозмінного, нестійкого середовища, забезпечити перехід від книжкового контенту до активного за допомогою єдиного загального сховища навчальних матеріалів за наявності аналітичної системи пошуку. Якість навчальних матеріалів у сховищі має постійно контролюватись впровадженням різних матеріалів та працювати в єдиній команді з системами управління навчальним процесом.

Розглядаючи актуальні інноваційні технології, слід докладніше зупинитись на проблемі використання Інтернет-ресурсів у навчанні іноземної мови.

Можливості використання онлайн-ресурсів величезні, наприклад, за допомогою веб-ресурсів можна:

- додавати матеріали з мережі до змісту уроку;
- здійснювати самостійний пошук інформації учнями в межах роботи над проектом;
- організувати та розвивати вміння та навички читання, використовуючи матеріали з мережі будь-якого ступеня складності;
- покращувати навички аудіювання на основі звукових текстів мережі онлайн-ресурсів;
- збагачувати словниковий запас лексику, скороченнями сучасної іноземної мови;
- вивчати культуру мови, якій навчаєш [3].

Зараз існує велика кількість сайтів, присвячених самостійному вивченню іноземних мов. На таких сайтах можна знайти готові заняття для викладачів іноземних мов, вправи, аудіо записи, незрозумілі для здобувача освіти граматичні пояснення.

Як свідчить аналіз досвіду викладачів вищої школи, для вивчення англійської мови активно використовують платформу «Liveworksheets», яка дає можливість перетворити традиційні друковані робочі листи в інтерактивні онлайн-вправи з самоконтролем, які називаються «інтерактивними робочими листами». Здобувачі освіти можуть виконувати завдання онлайн та надсилати свої відповіді викладачу, що мотивує та економить час і папір учасників освітнього процесу. Крім того, інтерактивні робочі листи дають можливість використовувати переваги нових

технологій, які застосовуються в освіті: вони можуть включати звуки, відео, вправи на перетягування, відомі ток-шоу, з'єднання стрілками, новини, множинний вибір і навіть вправи на говоріння, які учні мають виконувати за допомогою мікрофона. Перевага платформи в тому, що вона проста та зручна в роботі, тому є однією з найкращих платформ для вивчення мови.

Прикладом такої роботи може бути робота з аудіотекстами з сайту «Liveworksheets». Викладач пропонує студентам завдання на телефон, яке вони спочатку слухають, а потім виконують конкретні вправи до нього. Результат автоматично відправляється викладачу на поштову скриньку. Аудіо до багатьох текстів триває всього 2 хвилини, це сприяє тому, що слухач за цей час не втомлюється, увага його не розсіюється і не зникає зацікавленість. Наприклад, одна з тем називається «Score twice before you cut once». Це англійське прислів'я, яке перекладається українською «Сім разів відміряй, один раз відріж».

На початку аудозапису автор описує у декількох реченнях зміст прислів'я. Так, він каже: «One should double-check one's measurements for accuracy before cutting a piece of wood; otherwise it may be necessary to cut again, wasting time and material. measure twice and cut once proverb. Plan and prepare in a careful, thorough manner before taking action». Як свідчить аналіз, при колективному прослуховуванні виникають різні проблеми. Після цього автор починає розповідь. Під час прослуховування здобувачі освіти роблять позначки. Запис дозволяється слухати 2–3 рази. При першому прослуховуванні маємо звернути увагу на швидкість промови диктора, його інтонацію, спробувати зрозуміти загальний зміст тексту. Під час другого прослуховування важливо записати: «Хто? Де? Коли? Що зробив?».

Якщо текст виявився складним або мова диктора дуже швидка, то рекомендується запис слухати тричі. Після цього викладач ставить запитання типу «true or false» (правда чи не правда), щоб дізнатися, наскільки добре студенти засвоїли текст. Далі виконується робота в парах. Здобувачі освіти мають переказати текст своєму співрозмовнику, поставити та відповісти на запитання щодо змісту. У такий спосіб формуються вміння працювати в парах, що сприяє розвитку діалогічного мовлення.

Перевагою роботи на платформі «Liveworksheets» є те, що викладач може чергувати легкі та складні аудіо тексти. Наприклад, упродовж тижня здобувачі слухають легкі, досить короткі тексти, які тривають 1-2 хвилини, а перед вихідними дати запис середнього рівня, щоб у них було достатньо часу прослухати матеріал та записати найважливіші моменти, щоб після вихідних на заняттях обговорити їх з викладачем. Підкреслимо, декілька років тому неможливо було уявити, що можна слухати носія мови в режимі реального часу, але сьогодні завдяки новим інноваційним технологіям надано цю можливість, що робить вивчення іноземної мови в рази простіше та набагато цікавіше.

Отже, сьогодні неможливо уявити навчальний процес без використання інноваційних педагогічних технологій. На сьогоднішній день викладач іноземної мови має безліч можливостей, які допомагають проводити заняття цікаво, пізнавально та різноманітно, що сприяє підвищенню активності здобувачів освіти і певною мірою змінюють роль і функції викладача. Порівняно з традиційним

методом навчання, нові впровадження у навчання неминуче змінюють роль педагога. Крім того зростає можливість збільшення обсягу самостійної роботи здобувачів; посилюється мотивація навчання, значно підвищується інтерес до пізнавальної діяльності, що відображається на рівні сформованості комунікативних навичок.

Список використаних джерел

1. Назарова Н. Б., Мохова О. Л. Нові інформаційні технології у навчанні іноземних мов. *Сучасні проблеми науки та освіти*. 2016. № 3.
2. Застосування SMART-технологій в освітньому процесі «Освіта без меж». МБОУ «СОШ №1». 2015. 20 с. URL: <https://infourok.ru/primenenie-smarttehnologii-v-obrazovatelnom-processe-mobu-sosh-obrazovanie-bez-granic-540134.html>.
3. Саркісян А. В. Використання Інтернет-ресурсів на заняттях з іноземної мови здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. URL: <https://nsportal.ru/shkola/inostrannye-42yazyki/library/2016/02/23/ispolzovanie-internet-resursov-na-uroke-inostrannogo>.
4. Кизлякова Є. С. Впровадження нових інформаційних технологій у навчанні іноземних мов. С.-П., 2010. 11 с.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІГРОВИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Бай Цзішен

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця
м. Харків, Україна

Статтю присвячено проблемі впровадження інноваційних педагогічних технологій у сучасних закладах дошкільної освіти. Зазначено, що оновлення системи дошкільної освіти в Україні характеризується розвитком інноваційних процесів. Істотною особливістю цієї тенденції є пошук ефективних ігрових інтерактивних технологій. У статті розглядається інтерактивне ігрове моделювання як педагогічна технологія, яка сприяє досягненню педагогічних та виховних цілей.

Ключові слова: моделювання, метод ігрового моделювання, інтерактивна технологія, інноваційна педагогічна технологія.

The article is devoted to the problem of introduction of innovative pedagogical technologies in modern preschool educational institutions. It is noted that the renewal of the preschool education system in Ukraine is characterized by the development of innovation processes. An essential feature of this trend is the search for effective gaming interactive technologies. The article considers interactive game modeling as a pedagogical technology that contributes to the achievement of pedagogical and educational goals.